

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

Los nostres lectors sabrán ferse càrrech de la situació especial en que 's troba avuy la premsa periódica. Subjectes los originals al exámen de la censura militar, comensa per faltarnos la calma necessaria pera coordinar las ideas; la nostra ploma está terriblement cohibida. Y en según lloch, creyém que no ha de bastar tot el cuydado del mon pera contenir l' acció del llapis roig.

Aixís es que demaném disculpa, si algú nota incoherencias, trastocaments, y faltas de sentit en los traballs publicats en lo present número.

MIQUEL VILLALBA HERVÁS

A que apenas podém parlar dels vius, parlém dels que tenen el bon gust de morir-se... sens dupte per no tenir que veure certas cosas. En aquest cas se troba Villalba Hervás, notable publicista republicà, model de austeritat y conseqüencia.

Mes com ningú es capàs de dir d'ell tot lo que 's mereix ni ab lo sentiment íntim y penetrant ab que ho ha fet *Alfredo Calderón*, germá seu en idea y en dignitat, li cedim la paraula:

«Ja s' ha apagat aquell esperit lluminós y valent. Ja no bat aquell cor sempre inflat de indignacions generosas davant del espectacle de la vio'encia y la injusticia. Unas quantas gaceti las fredas en los periódichs que regatejan al home de talent y de virtut l' elogi que prodigan á qualsevol palatreca aventurer y corromput. Y no hi ha mes. Desp és l' olvit pera l' obrer y la esterilitat pera l' obr; que no hi ha obra fecunda sense continuïtat y tradició y aquí sols el mal se continúa y únicament forman tradicions la barbarie y la superstició.

Corteig, el de sempre. Els republicans sepulturers, unas quantas dotzenas de republicans que aném enterrantnos els uns als altres, y que per una especie de simbolisme sinistre sols atiném á congregarnos entre tombas; Esquerdo, Salmerón, Azcárate, Muro, Prieto y Caules, Nakens... Lo grupo 's va reduhint de día en día, y de un entierro al altre poden contarse las baixas qu' en ell va fent la mort. Passan los anys y aném envellint. Dintre de poch temps las nostras túbnebres congregacions serán assambleas de decrepits com las que solen celebrar periódicament els veterans de la Milicia Nacional. ¿Es qué 'l nostre ideal redemptor y progressiu s' asseca y agosta en l' ingrát terré de la patria, com l' arbre plantat á la sorra?

»Al peu del sepulcre de aquell noy, tan senzill, tan candorós, tan ingénuo á qui las injusticias y vilesas de tots els días semblavan sempre cosa nova y may vista; jamay resignat á la corrupció del medi á despit dels desenganys de una llarga experiencia, tots los

concurrerets poguerem repetir la exclamació del Segismundo de *La vida es sueño*:—«Cuantas cosas he soñado!»

Hem sigut uns grans somiadors. Hem somiat que aquí hi havia una nació y un poble. Hem fantasiat un esdevenir de justicia y libertat. Amarch ha sigut el despertar. Sols el sentiment del deber complet pot consolarnos de la desgracia. No abundan en la historia 'ls exemples de una constancia colectiva en el sacrifici tan gran, tan sense esperansa. Fins el mártir espera un premi. Mes fácilment s' afronta el martiri de un moment que 'l sacrifici constant de tots els días. La persecució administrativa y burocrática de Juliá l' Apóstata sigué mes perillosa pera 'l cristianisme que la sangrenta persecució de Diocleciá.

«Vil'alba Hervás no deixa diner pera pagar lo seu entierro. No cab pera l' home elogi mes gran ni mes agre censura pera la societat en que ha viscut. Seria un pródich, dirán molts. Si, era un pródich. Si no dissipá una fortuna que may tingué malogrà la que per mals medis podia fácilment haver adquirit. Tenia talent y podia llogarlo; tenia conciencia y podia véndrela. Ni llogá ni vengué. En el mercat de las ánimas desdenyá 'l preu pera conservar la mercancia segons la expressió d' Epicteto. Volgué permétre el luxo asiátich, el faust insensat, la prudigalitat extravagant de ser auster, digne, conseqüent y honrat. Y aixó la societat no ho perdona. Ab sanya implacable persegueix tal delictes en vida y en mort. El culpable viu entre privacions. La maledicció social cau sobre 'l cap de sos fills y descendents fins á la quarta generació. Cada un de nosaltres se 'n porta al morir, com diu el vulgo, la clau del rebest. El celibat s' imposa com un deber pera 'ls membres de aquest verdader sacerdoci. El mateix Zola no s' atreviria á predicar la feconditat en tals condicions. ¿A qué ser pare de desdixats? La perspectiva de la miseria que un lega als seus, no deu ser á l' hora postera gran consol de l' agonía.

«¡Avant sempre! ... Pero ¡ay! que al emprendre de nou l' áspera jornada més semblém al Cristo que torna á carregar ab la seva creu, que no al lluytador que flameja en sa má dreta senyera de combat y de victoria.»

ALFREDO CALDERÓN.

ACTE DE FÉ... SURGIT

SONET

Tinch vocació gran—(á la galvana)
per nostra religió.—(ganduleria)
y 'm sembla que jo soch—(bo per la cria)
pro molt espiritual—(de tanta gana).
Adoro á Deu y als sants,—(á aquell qui mana)
y vull probar per xó—(lo pá del día)
á veure si faré—(quartets per tria)
per frare ó capellá—(vulgo sotana).
Predicaré als ateus—(ab tres guitarras)
la nostra santa Fé—(de pelar pobres).
fins á quedar content:—(d' embrotar tronas)
y si per cas no 'n surto,—(á cops de barras)
aniré pesarós—(de malas obras)
á viure castament,—(ab trenta donas).

GAFARRÓ.

N telégrama de Madrit que ja ha passat per la censura, diu ab referencia á *El País* qu' en un convent de Figueras situat per mes senyas en lo carrer de la Junquera, hi ha qui es objecte de mals tractes y hasta de martiris.

Sembla —afegeix— qu' en lo citat convent hi ha un eclesiástich capàs de competir ab els inquisidors mes refinats.

A París s' ha celebrat la inauguració de un monument que representa *El triunfo de la República*.

Obra superba per son valor artístich, ho es encare mes per la forsa moral que ha donat vida al simbol de la unió de la part mes sana de un poble, realisada per las institucions que felisment regeixen á la Fransa.

En la muralla dels cors fidels dels patriotas francesos s' estrellarán ara y sempre las maquinacions dels enemichs de la República.

Y á propósit dels traballs realisats per la conjura monárquica patriotera, sostinguda y alentada per l' aranya negra, qu' en va teixeix fa temps sas asquerosas trenyinas.

Lo govern s' ha vist obligat á practicar pesquissas en alguns convents de ordres religiosas no autorisadas.

En un d' ells, el de Agustins hi va trobar algunas llistas comprometedoras, y una cantitat en or qu' escedeix de un milió doscents mil franchs. S' ha de tenir en compte que 'ls freres Agustins al professar fan vot de *pobresa*. Pero creuhen lícit reunir grans capitals, pera construir la palanca d' or ab que intentan cap-girar á la República.

Pero aquesta vegada haurán perdut el temps y 'ls quartos.

En lo convent de monjas de l' Assunció s' hi va trobar una imprenta, en la qual s' hi confeccionava un periódich anti-republicà.

Lo mes bonich es que quaranta novicias feyan de caixistas.

Al veure á la policia, van posarse á cantar totas plegadaslo cántich: «Vina Esperit Sant, vina á socorre'ns.»

Y l' Esperit Sant, en lloch d' aténdrelas, va permetre que 'ls agents de l' autoritat descubrisen el recondet dels *cum quibus* ahont hi havia passa de un milió de franchs, destinats també á sostenir la campanya anti-republicana.

¿Y será tan cruel la República qu' expulsi del país á

n' aqueixas místicas colometas, ponedoras de ouhets d' or?...
 Llegeixo:

«Diuhen de Málaga que desde l' any 69 no s' havia verificat en aquella població un meeting republicà del interès i de la importància que l' que va celebrarse diumenje a la plassa de toros. Més de malaguenyos s' empenyan a las portas bregant per entrar. El meeting era republicà i lliure-pensador y las conclusions votadas se reduhien a demanar la modificació del article 11 de la Constitució y la expulsió dels jesuitas.»

¡Ditxosos els malaguenyos qu' encare poden fer semblants meetings!

La *Epoca* 'ns fa saber que l' actual govern no pot caure, perque no n' hi ha un altre ab que sustituirlo. Enterats... y que corri.

La justicia a Espanya.
 Lo Sr. Cobian, diputat a Corts, l' altre dia va referir un cas com un cabàs.

A l' audiència de Madrid va celebrarse un judici per robo: l' objecte sustret era un circol de ferro valorat en 50 céntims; y l' judici va costar 3,535 pessetas.

Si a proporció del valor de lo que 's roba haguessen de ser els gastos dels judicis, no hi hauria a Espanya prou diners per castigar als lladres.

Ha mort en Morlesin, l' home de confiança de 'n Cánovas.

Havent entrat a casa seva per arreglarli 'ls llibres de la biblioteca, va acabar per apoderarse en absolut de tots els seus registres polítics. Ell era qui feya 'ls diputats, ell qui repartia 'ls destins; ell, en fi, qui resolía tots els engorros de la política menuda.

En molts casos no era la sombra de 'n Cánovas. Mes aviat en Cánovas era la sombra de 'n Morlesin.

Pero ab la mort trágica de D. Anton, l' omnipotent Morlesin se va desvaner en l' obscuritat.

Y avuy ha anat a reunir-se ab ell al altre barri, ahont no se sab si reanudarán altre cop els seus tráfechs polítics. Ni se sab, ni se sabrá may, perque de allí no se 'n reben notícias, com si tinguessin montada una censura eterna.

Vels'hi aquí un párrafo molt curiós de un article de 'n Nicolás Estévanez:

«Els monárquichs ho son per conveniència propia, sense estar convensuts dels seus ideals. A qualsevol de vostés els hi haurá ocorregut moltes vegadas lo mateix que a mí: ¿quants monárquichs amichs particulars no 'ls hi haurán dit:—«Si tots els republicans fossen com vosté jo seria republicà?»

«Aixó m' ho han dit infinitas vegadas; pero ¿a que ni vosté, ni jo, ni cap republicà hem dit may als monárquichs que si tots fossen com ells ho seríam també nosaltres?»

La Escola Normal de Mestras de Palma de Mallorca ha sigut entregada, com qui diu lligada de peus y mans, a la Congregació de Germanas de la Puresa.

La superiora de aqueixas germanas ha sigut nomenada Directora de l' Escola, havént-sela investida de la facultat de nombrar per sí mateixa las professoras, sense necessitat de oposicions ni de concursos.

Lo Municipi y la Provincia corren ab els gastos de l' Escola, y las Monjas, favorescudas per en Pidal, s' embutxacan els diners y tallan el bacallá a la mida del seu gust.

Si aixó no es embrutarse ab todas las lleys que regeixen en materia d' ensenyansa, haurém de confessar que aquí a Espanya ja no hi ha res brut.

¡Oh Mestressa del estrenyador, y quant tardas a venir, a fer una bona neteja de las trenyinas, ab que las aranyas negras tot ho están cubrint!

Lo govern francés se disposa a fer una nova escombrada de freres y monjas, que sense estar autorisats s' han establert en aquell país. Es molt possible, donchs, que torni a repetir-se 'l cas de quan en Ferry va fer neteja, que tota la porqueria que allí van espolsar, va ficar-se a casa nostra.

Si bé avuy 'n tenim a Espanya una abundancia tan gran, que ja casi no n' hi caben mes. Y si a pesar de tot ne venen de nous, esperém a lo menos que 's disputarán a urpadas els fruyts de la vinya del Senyor, y a la fi 'ns proporcionarán el consolador espectacle de veure'ls devorarse mútuament.

Avuy sigués y demá festa!

CARTAS DE FORA.—Vilafranca.—La senmana passada en un magatzém de aquesta població se sentian crits esgarriñosos. Enterat mes tart de lo que passava vaig saber que no era altra cosa que una teula que bullia dintre de un cubell, y mentres tenia aquella fermentació tirava mil pestes contra LA CAMPANA y La Esquella. Y ab tot aixó no va haverhi una ànima compassiva que li dongués un got d' aygua per refrescarse.

Mollerusa.—Corren per aquesta comarca uns propagandistas vestits de negre, que després de insultar al progrés y a la democracia, pintan al viu los plahers de Magdalena y la Samaritana, fent veure las conseqüencias que produheixen a la joventut, y no s' adonan ó no volen adonarse de lo incitant de las sevas descripcions. De pas excomunican a la premsa avansada y principalment a LA CAMPANA, tractan de lladres als esperitistas protestants, masóns y liberals, prometentlos lo foch etern, y en cambi asseguran no se quinas delicias als que tanquin la rahó en los raquitichs motllos del seu credo. Debenediccions papals, indulgencias plenarias y altras gangas per l' istil n' han derramadas a cabassos. ¿Tan baratas las compran?

Igualada.—L' objecte de la present es manifestarli que 'l dia 10 del corrent, lo bisbe nou visitá aquesta ciutat, per qual motiu los vehins dels carrers per ahont havia de passar dit senyor al entrar en la població, foren previament invitats per l' autoritat a adornar las fatxadas de sas casas, y com el Centre Republicà Democràtic Federal (antes Circul de Unió Republicana) está situat en un de dits carrers, acordaren los seus socis engalanar la balconada ab un drap negre y una modesta llanterna fumada de las tres caras, a fi de que tota la claror donés en lo triángul de que ja te vosté noticia. Potser ja feya dugas horas que 'l balcó estava adornat com deixo dit y encare ningú havia dit res; pero aixis que 'l bisbe estava per entrar, que serían las cinch ó un quart de sis de la tarde, se doná ordre al president del Centro, de desguarnir el balcó, a lo que aquest se negá, essent per tal motiu portat a la presó ahont estigué fins al dia següent a tres quarts de dotze del mitj dia a pesar de las molts gestions que 's feren perque no hagués de passar allí la nit.

La detenció del amich y conseqüent correligionari Leopoldo Sábat, qu' aixis s' anomena 'l president del Centro Republicà, ha donat lloch a que «La Semana de Igualada» alabés la entereza del Sr. Alcalde, y ens recordés al mateix temps el respecte que debém a la religió del Estat. Y entretant alguns concejals que 's diuhen republicans se recreavan besant l' anell del bisbe, y una gran multitud de criaturas fillas d' uns que 's diuhen republicans també, eran portadas a rebre la bofetada d' aquell sant varó que no sé quina impressió deuria causarli 'l veure tanta ignorancia, tanta hipocresia y tan servilisme.

Per acabar, dech fer notar que a molts ha extranyat la detenció del amich Sábat, per quant tres anys atrás quan las llytas entre 'l Sr. Godó y l' Espanya, els partidaris d' aquest adornaren també sos balconés ab draps negres y ningú va molestarlos per res.—M. T.

UN PANAMÁ FERRO-CARRILAYRE

Fa ja algun temps que 'l periódich *Vida Nueva* va denunciar la desaparició de 11 milions de pessetas y la falsificació dels balansos de la Companyia de F. C. del Nort d' Espanya. Donava datos tan precisos, que no hi havia mes remey que acudir als tribunals de justicia pera la depuració dels fets y 'l càstich dels culpables.

Mes los que forman lo Consell de la Companyia son gent d' upa, com se veurá per las següents llistas:

Individuos del Consell que presentá a la Junta general de 17 de juny de 1887, lo balans y 'ls comptes de 1886, que tals enormitats contenen y pera qual comprobació y càstich s' ha format la causa pendent en lo Jutjat de 1.ª instancia del districte de Palacio de Madrid:

D. Faustí Rodríguez San Pedro, D. Manuel Girona, D. Santos Isasa, D. Fréderich Luque Velázquez, D. Joseph Anton de Ibarra, D. Ricardo de Arellano, D. Martí de Zavala, Sr. marqués de Comillas, Sr. marqués de Biesca de la Sierra, D. Joseph María Semprún, D. Eduard León y Llerena, D. Eussebi Güell y Bacigalupi, Mr. Péreire (Emile), Mr. Péreire (Gustave), Mr. Bixio, Mr. Ellissen, Mr. Germain, Mr. Mir, y monsieur Heckeren.

Componen l' actual administració de la Companyia 'ls senyors següents:

Consell: D. Práxedes Mateo Sagasta (president), D. Faustí Rodríguez San Pedro, D. Eduard León y Llerena, Sr. marqués de Biesca de la Sierra, D. Fréderich Luque Velázquez, D. Joseph Anton de Ibarra, D. Joseph María Semprún, D. Martí de Zavala, D. Joseph Maycas, D. Anton Borregón, D. Manuel Estibaus, D. Ricard de Arellano, y D. Francisco Moreno Campo.

Comité de Barcelona: Sr. marqués de Comillas (president), D. Manuel Girona, D. Joseph Carreras y Xuriach, D. Eussebi Güell y Bacigalupi, D. Anton Borrell y Folch, Sr. Baró de Satrustegui.

Comité de París: Mr. Péreire (Emile), president; Mr. Angulo, Mr. Bixio, Mr. Ellissen, Mr. Péreire (Gustave), Mr. Mir, Mr. Pestel, Mr. Rouen.

Coneixent aquests noms, casi ja no hi ha qu' extranyar lo que ha succehit.

Vida nueva va enviar las fullas publicadas al Ministre de Gracia y Justicia (Durán y Bas), qui interplat per en Blasco Ibáñez en sessió del dia 21 de juny últim, trasmeté de R. O. las fullas al Jutjat el dia 11 de juliol següent. «Pero—parla *Vida nueva*—han sigut inútils tots els esforços que s' han fet en los mesos de Juliol, Agost, Setembre y Octubre, pera que 's donga al procés la tramitació que prevé la lley d' Enjuiciament criminal.»

«Consti—segueix dihent *Vida nueva*—que aquí a Espanya 's cometen delictes com el de sustracció de 11 milions de pessetas y falsificació de balansos (ab dany dels interessos y drets del Estat y dels particulars) y que després de denunciats públicament, de publicarse aixis mateix els noms de las personas responsables y de formarse causa de ofici pera la seva comprobació y càstich, no 's processa ni 's molesta a n' aquellas personas en lo mes mínim y continúan ocupant los llochs mes alts de l' Administració y govern del país, tals com els de President del Consell de Ministres y del Tribunal Suprém de Justicia y ministre de la Corona, vocal de la Comissió de Códichs, senador vitalici, diputat a Corts, etc., etc.; tot sens perjudici de conservar las plassas de concellers de ferro-carrils y de seguir usufructuant l' explotació de unas líneas que fa quinze anys deuria estar en poder del Estat ó dels acreedors hipotecaris.

¿Y es aixó una Nació?—Diuhen que sí.»

Mes no para aquí la cosa.

Vida nueva fa revelacions graves que afectan directament als interessos del Estat. Avuy que en lo govern hi ha tanta gana de diners, sembla impossible que no molestin gens ni mica a las companyias pera fer efectivas las enormes sumas que deuen a la Hisenda.

Parla *Vida nueva* y diu: «La Companyia del Nort de la que es un dels majors accionistas el Marqués de Comillas no paga una pesseta per la contribució sobre utilitats, desde 1892, y desde 1880 a 1891 sols pagá una part insignificant de lo que debía satisfacer. Calculant en uns 4 milions de pessetas la defraudació mitja anual, ascendeix el total de la suma defraudada en els 19 anys a 76 milions de pessetas.

«En febrer últim signé denunciada aquesta defraudació, succehit ab l' expedient lo mateix que ab la causa sobre desaparició dels 11 milions de pessetas y falsificació de balansos que no adelanta un pas.»

«Las Companyias del Mitj dia y dels ferro-carrils Andalu-sos se troban en igual cas que la del Nort respecte a la contribució mencionada: no baiará de 70 milions de pessetas lo que han deixat de pagar desde 1880 a la fetxa, havent sigut denunciadas al mateix temps que la del Nort.»

Y ara vé lo bó.

«Lo Sr. Pidal (D. Alejandro) (l' actual president del Congrés) y Dato (l' actual ministre de la Governació) son administradors de la primera, quan no ocupan cárrechs públics incompatibles, y 'l Sr. Silvela (l' actual President del Consell de Ministres) ha sigut sempre advocat de la segona.»

La suspensió de garantias, l' estat de siti y la censura previa implican un régimen de rigurosa penitencia. Y quan se fa penitencia res mes sant que la meditació.

Meditin, donchs, meditin tots sobre 'ls datos que antecedeixen. ¡Es una gran cosa reconcentrarse y meditar!

P. DEL O.

CARTA

D' UN ADROGUER, CONTESTANT A SON PARE, QUE DESDE 'L POBLE LI PREGUNTA QUÉ PASSA A BARCELONA.

Estimat pare: Abí al tart vaig rebre la vostra carta y ara que 'm vaga un moment m' apressuro a contestarla.

Desde luego us haig de dir que las noticias extranyas que dihéu que us han venut, son induptablement falsas. Barcelona, comtat gran, viu com sempre en santa calma, y no hi ha 'l menor motiu per creure cosa contraria, ni per deixarse albardar ab novelotas fantásticas que no tenen such ni bruch ni argument aprofitable.

Per supuesto, com aixó es tan grandot, may hi faltan cosetas per explicar y fets de certa importancia, sobre tot pels que viviu en un poble de montanya ahont may heu vist volar un burro viu, com nosaltres.

Verbi gracia; heu de saber que ara 's dú ab tant entussiasme el projecte de desvio de la riera de 'n Malla, que 's creu que d' aquí deu anys, si 'ls traballs no s' entrebanca, es molt fácil que tinguém l' obra molt adelantada.

També us vull comunicar que desde l' altra senmana se 'ns ha despertat el fret, ab no poch content dels sastres que despatxan molts a brichs, especialment bonas capas, molts de las quals—y aixó siga dit entre nosaltres—costarán més de cobrar que no han costat de tallarias.

A conseqüencia del fret, encare que ab molta calma, se van despullant de fullas la majoria dels arbres, alombrant continuament las grans vias del Ensaxne, que ab tan plausible motiu semblan un corral de vacas.

Com cada any, els pardalets que han convertit en morada las copas tradicionals dels plátanos de la Rambla, ocupan ja fa molts dias las branecas acostumadas, desde las quals, puntualment, ens dedican cada tarde un concert,—tan económic que no 'ns costa ni una malla—y hasta per anyadidura obsequian als que passen ab un ruixat... de confetti que ompla de taquetes blancas els vestits de las senyoras y 'ls dels senyorets que badan.

Per fi, tenim castanyeras casi en cada cantonada;

sino qu' en compte de vendre, com es natural, castanyas, venen moniatos calents, codonys cuyts sobre las brasas, pomas que semblan borregos y peras escalibadas.

Veus' aquí, pare y senyor, explicats los més notables successos de la ciutat. Si es cert, com creyéu, que passan altras cosas y altres fets que la veu pública 's calla, no us queda cap més recurs que preguntarho per carta al senyor Conde de Casp y al segón cabo. Per ara si hi ha ó no hi ha res de nou, ells son els únichs que ho saben.

Y ara fins á un altre dia: Recados, no passéu ansia y manéu al vostre fill: *Pere Xay y Filagarsas.*

C. GUMÀ.

EL LLIBRE DE NOTAS

¿Qué parlarém avuy? ¿De qué? ¡Ay! ¡Quina ocasió mes bonica per repetir alló que diuhen els xulos de la cort: —¡Cómo cambean los tiempos! ¡Ja ho crech que cambean! Fa apenas un mes, tenia jo un llibre de notas que per aquests cassos me venia de perilla.

Durant la senmana, anava observant els aconteixements y prenía apuntes.

¿Un ministre feya un disbarat? Nota al llibre. ¿Se descubria un xanxullo? Un'altra nota. ¿Las autoritats cometian un abús? Nota inmediateament. ¿A las Corts hi havia escándol? Al llibre desseguida. ¿Queya 'l goberne? ¿Ne pujava un altre? ¿S' inventava un nou partit? Per cada cosa la seva anotació corresponent.

El llibre era quadern de faltas, resúm d' aconteixements, registre de novedats. En ell hi condensava en poch mots tota la historia de la senmana.

Arribava 'l moment d' escriure l' article... No havia de fer mes que obrir lo meu llibret y llegir l' última plana de notas... ¿De qué parlarém avuy?

Aviat estava vist. «En López Domínguez ha comprat un'altra canari.» «En Sagasta ha promés fer declaraciones.» «A Burgos s' hi han reunit els bisbes.» «Se parla de un nou empréstit.» «En Silvela y en Polavieja están á punt de renyir.» «S' ha celebrat una entrevista entre en Weyler y en Romero.»

Escullia d' aquests assumptos el que 'm semblava mes interessant, y ja tenia tema pel article.

¡Qué bonich era alló! ¡Poguer parlar de tot sense rezels ni cuydados! ¡Del pa poguerne dir pa, del vi, vi, y dels murrís, murrís! Torném á repetirho:—¡Cómo cambean los tiempos! Avuy també 'l tinch el llibre de notas; pero la decoració s' ha mudat.

Avans lo titol ab que comensava la plana deya: «Cosas de que aquesta senmana puch parlar.» Ara haig de posarho al revés: «Cosas de que aquesta senmana no puch parlar.» La feyna de pendre notas es la mateixa, pero aplicada en en sentit negatiu.

Soch una especie de cassador á qui li han dit: —Apa, agafa l' escopeta y vé's á cassar, pero tent present que de lo que cassis no pots menjarne res. Com més noticias arpelego, més notas poso en el llibre; com més notas hi poso, menos assumptos puch tocar.

Situació deliciosa, veritat? Me diuhen que abir al Congrés... Nota. Que 'l senyor Martínez Campos... Nota. Que 'l Carlos V... Nota. Que 'l Capitá general... Nota. Que l' arcaldía vacant... que las Cámaras de Comers... que en Paraiso... Nota, nota, nota...

Las apuntacions van creixent, creixent com la espuma... y 'l meu mal humor també. —¡Pensar—me dich picant de peus—que de tot aixó no pots parlarne!...

Cada vegada que topo ab un d' aquests que saben cosas, tremolo. —¡No, no 'm digui res!—li crido avans qu' ell obri la boca. ¿Qué n' acabaré de pescar noticias grossas, llobarros de pes, si després també 'm veig privat de tirarlos á la paella?

A mida que va estrenyentse el círcul de las cosas de que pot parlar se, s' aixampla més y més el círcul de las que no 's poden tocar.

La qüestió económica, vedada. La política, ni un mot. Lo regionalisme, muixoni. De las Corts, cuydado que se 'n digui una paraula. De Valencia no se 'n pot parlar. De la Corunya tampoch. La religió, sagrada. L' exércit, intangible. La marina [de jonolls tothom! Cada día novas trabas, cada día nous assumptos en l' Index que 'l goberne ha confeccionat per la premsa...

¿De qué parlarém avuy? Miro l' última plana del meu llibre de notas, y l' ánima 'm cau als peus.

¡Cóm ha crescut la llista, desde la darrera senmana! ¡Tot, tot hi está apunta!

Lo qual, com ja poden comprendre, vol dir que avuy no 's pot parlar de res.

FANTÁSTICH.

'altre dia un amich del Sr. Durán y Bas, el sopta al mitj del carrer y li pregunta:

—¿Qué me 'n diu, D. Manuel, de lo que passa?

El Sr. Durán se desempellega d' ell, y diu mentres s' esquitilla:

—Dispensi... me 'n vaig á sopar...

Las bledas están que bullen.

El bisbe de Cádiz ha disposat que cada un dels rectors de la seva diócesis formi un padró de feligresos. En ell s' hi ha de fer constar no sols l' edat, el sexo y l' estat de cada feligrés, sino també la circunstancia de haver ó no cumplert l' obligació de combregar per Pasqua florida.

¡Olé pel bisbe de Cádiz!

Ja tenim diputat pel Vendrell al rich capitalista senyor Gassol. Per ell, á Tortosa, en las passadas elecciones, va derramarse sanch humana.

Afortunadament al districte del Vendrell s' han pres las cosas mes á la fresca, y ab motiu, per quant, segons s' assegura, els agents del diputat electe empleavan uns arguments irresistibles, y en tenían las carteras plenas.

Pagés hi ha que de aquesta feta diu:

—Cada senmana tinguessim una elecció aixís, y ja 'm riuria jo dels garrofers, dels ceps y de las oliveras.

L' adversari del Sr. Gassol era 'l Sr. Morenes; y 'l pobre va quedarse casi á mitj camí.

Un elector agrahit deya:

—Vaja, que ab l' unguent que gasta 'l Sr. Gassol ja pot anarse'n á seure als banchs del Congrés, que lo qu' es las morenas no li farán mal.

Noticias respecte á algunas cullitas.

VALENCIA: L' anyada de las xufias se presenta bé, y s' creu que n' hi haurá moltas.

En cambi l' arrós s' está acabant.

ALTA MONTANYA DE CATALUNYA: Els bolets escassejan. Son molts els que 'n buscan; pero no se 'n troban, y cada día es mes difícil ferne acopio.

ARBUCIAS: Los castanyers treuhen uns tanyos molt hermosos y tenen ademés molta mostra. Si 'l temps hi ajuda, l' any vinent será any de molta castanya.

Els inglesos han establert una censura rigurosíssima per las noticias del Transvaal.

La cosa no deixa de ser bonica. Las noticias de aquell país no arriban á Europa; pero lo qu' es las garrotadas dels boers els arriban á las costellas sense que se 'n perdi ni una pel camí.

En una de las últimas sessions del Congrés, no hi havia sino 11 diputats de la majoria.

11: mal número.

Els jugadors de quinto 'n diuhen las forcas.

Un diputat combatent lo pressupost de la Presidencia del Consell de Ministres, va dir qu' en aquella casa, per setze empleats hi havia sis porters.

Lo qual vol dir que hi ha sis portas.

Y casa ab moltas portas mala de guardar.

Que ho tinguin en compte 'ls que l' ocupan.

Diuhen qu' en lo successiu se procurará á tota costa la construcció de canals y de pantanos.

¡De pantanos!

¿Encare 'n volen més?

Pregunta de Historia.

—¿Quants Carlos V hi ha hagut á Espanya?

—Tres. El del casco, el de la boyna y 'l de las tres xamaneyas.

Un que vingué de fora á comprarse un barret, trobá tancadas totas las sombrererías.

—¿Qué faria vosté al meu cas?—va preguntar á un catalanista.

—Home, aixó ray, no s' amohini—li va respondre aquest—compris una barretina

A Valencia van portar á la presó al comediant senyor Gil, qu' en la representació del drama *Carlos II el Hechizado* va fer un discurs contra en Silvela.

¡Aprengui aquest comediant á tenir lo respecte degut á las grans eminencias del nostre país!...

No m' agafarán á mí per aquest motiu. Jo á n' en Silvela 'l tinch per una eminencia, que vola tant per amunt de la regió de la prosa en que 'ns revolquém els infelissos mortals, que lo qu' es jo, confesso que no 'l puch veure.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Rei-na-ré.
- 2.ª ANAGRAMA-EPITAFI.—Marta—Matar.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Roncar despierto.
- 4.ª GEROGLIFICH.—Qui comensa es primé que 'ls altres.

Han endavinat totas las solucions los ciudatans V. Vaca, Un soldat y Romani del Bosch; n' han endavinadas 3, Pau Tich, Salabrugas, J. Manyá y Un Endarrerit, 2, S. Memoria y Un Guit, y 1 no mes, Noy de Mura, P. Sala y Un Aranrs.

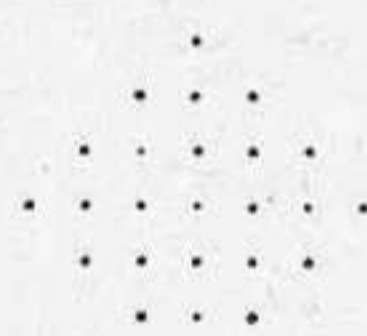
ENDEVINALLAS

XARADA

Venint de comprar total del carrer de *Tres-segona*, la Pilar, nena molt mona, va perdre un bonich didal. Y la seva amiga Agnés que á la *hu-dos-quart* la trobá tot seguit li regalá un anell d' *inversa-tres*.

J. MORET DE GRACIA.

ROMBO

Sustituir los punts per lletras de manera que llegidas horizontal y verticalment diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª color; 3.ª població catalana; 4.ª nom de dona; 5.ª en las casas n' hi ha; 6.ª número; y 7.ª vocal.

UN XINXONET.

GEROGLIFICH

T

I I I

:

África, América y Oceanía

Europa, Asia

D D

A

P. B. ZAR (EL BARBÉ.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudatans E. Miura, A. Corrons, Amadeo D., J. Fuster, Viudo jove, R. Homedes Mundo, Cantor de Catalunya, A. de Segura, Jep La Estel-la, Ensi-Mismat, A. R. Valdespino, Julio Verde, D. de la Fregatella:—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudatans Vi Vaca, Tap de suro vilafranqui, P. Gatell, R. Romanos, F. Anquisi, Sicut erat, Llorens Bonnin, J. Moret de Gracia, E. Zola y B. Munitus, R. Peral y Perbaix y Un de la Flamarada:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta senmana

Ciudadá Caborias: Deixis del seu apellido: las caborias no conduheixen á res.—E. Bosch y Viola: La poesia no te cap interés y no 's recomana per las sevas condiciones de forma.—A. Cortina Rivera: La de vosté es molt fluixa.—Fidel Delfi: En la xarada hi ha alguns versos que coixejan.—Varios joves antillanuts: Si vol que 'n parlem, haurá de donarnos datos mes precisos y que tinguin verdader interés.—B. B. (Vilarodona): Ho deixarem per la senmana proxima: avuy ens falta l' espay.—A. Doria: Ara va bé: mil gracias.—K. Movila: No 'ns acaba de fé 'l pés.—H. de Carreras M.: Va bastant bé.—A. del Singlot: Molt bé y gracias.—J. Staransa: Idem, idem.—Lluïseta del Castell: Encare que 's tracti de una cansó bóquica, ho trobém massa destarotat.—B. Costa Inglés: No va prou bé.—Frater: Idem.—Pau Bonafé y Barrera: Ens faria molt favor si enviés els originals escrits ab tinta y ab una lletra mes clara: solament alguna paraula que no acabém d' entendre, lo de aquesta senmana va bé.

!!ALERTA!!

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1900

Tenim molt adelantats los traballs

Poden nostres corresponsals formular lo pedido

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

AUCA DEL BARCELONÉS MALO

A la escuela hace campana.

Inquieta á los perros.

Hace enfadar á las castañeras.

Fuma.

Come chufas y cacao.

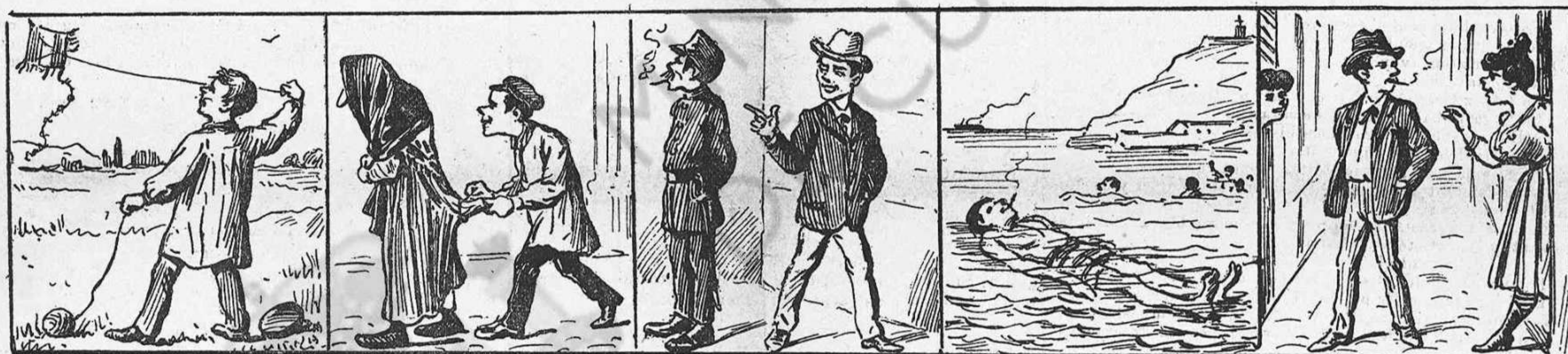
Es jugador de neulas.

Apaga los gases de las escaleras

Pone mistos de pet á los hierros del tranvía.

Se hace llevar á caballo de San Cristóbal.

Por San Juan hace fuegos.

Da hilo á la gúa.

Pone llufas.

Se ríe de los municipales.

Hace el muerto.

Pasa por la calle de 'n Bot.

Dice ¡hostia! á las niñas bonitas.

Festeja en la iglesia.

Entierra el Carnestoltas.

Hace los armats.

Canta los Segadors.

Pega sellos catalanistas en todas partes.

Siempre mueve barrila.

No paga lo que debe.

Le llevan preso.

Se suicida él mismo.